

WYDZIAŁ MECHANICZNY ENERGETYKI I LOTNICTWA

Praca przejściowa

Analiza misji do planet Układu Słonecznego

Autor

Filip Perczyński

Prowadzący

dr inż. Mateusz Żbikowski

WARSZAWA 2018

Spis treści

1.	Wp	prowadzenie	. 3
1.	.1.	Cel projektu	. 3
2.	Prz	zegląd wybranych misji międzyplanetarnych	. 3
2.	1.	Misja Venus Express	. 4
2.	.2.	Misja ExoMars	. 5
2.	.3.	Misje Voyager	. 6
3.	Wy	znaczanie trajektorii międzyplanetarnych	. 7
3.	1.	Zagadnienie Lamberta	. 7
3.	2.	Metoda "patched conics"	. 8
3.	.3.	Manewry międzyplanetarne	. 9
	3.3	.1. Transfer międzyplanetarny Hohmanna	. 9
	3.3	.2. Asysta grawitacyjna	10
4.	Pro	ogram analizujący misje do planet Układu Słonecznego	12
4.	.1.	Środowisko programistyczne	13
4.	2.	Struktura programu	13
	4.2	.1. Moduł wprowadzania danych - input_data.py	14
	4.2	.2. Moduł tworzenia wykresów - myplot.py	15
	4.2	.3. Program główny – missions2planets.py	15
4.	2.4.	Algorytm obliczeń	17
5.	Wy	niki analiz misji	20
5.	.1.	Analiza 1 – trajektoria lotu bezpośredniego	20
5.	2.	Analiza 2 – optymalizacja kosztów lotu	24
6.	Pod	dsumowanie	28
7.	Bib	oliografia	29
8	7ak	acznik 1	ვი

1. Wprowadzenie

1.1. Cel projektu

W ramach niniejszego projektu został opracowany program w języku Python, w opraciu o bibliotekę Poliastro, który pozwala na podstawową analizę misji kosmicznych do planet Układu Słonecznego. W pierwszym etapie tworzenia programu głównym celem było umożliwienie podstawowych analiz dla każdej z planet Układu Słonecznego oraz odpowiednia, estetyczna forma wizualizacji wyników w postaci dwu- i trójwymiarowych wykresów orbit oraz trajektorii lotu, a także wykresów przedstawiających zmianę w czasie parametrów i umożliwiających ich porównanie.

Program umożliwia określenie trajektorii lotu bezpośredniego z Ziemi do wybranej planety Układu Słonecznego oraz pozwala na wybranie najkorzystniejszej daty startu ze względu na ilość zużytego materiału pędnego.

W kolejnych etapach pracy nad programem planowane jest rozszerzanie jego funkcjonalności np. wprowadzenie obliczeń transferu Hohmanna i asysty grawitacyjnej. Pozwoli to na bardziej różnorodne analizy i symulację misji bliższą rzeczywistości, szczególnie w przypadku odległych planet, gdzie w misjach wykorzystywana jest asysta grawitacyjna.

2. Przegląd wybranych misji międzyplanetarnych

Pierwszą w pełni udaną misją planetarną była misja NASA sondy Mariner 2, która zbliżyła się do Wenus 14 grudnia 1962 roku. Kolejnymi planetami, do których wysłane zostały z sukcesem sondy były: Mars - sonda Mariner 4 (zbliżenie w 1965 roku), Jowisz - Pioneer 10 (zbliżenie w 1973 roku), Saturn - Pioneer 11 (zbliżenie w 1979 roku). W 1973 roku Mariner 10 został pierwszym próbnikiem, który dotarł do Merkurego oraz pierwszym, który wykorzystał manewr asysty grawitacyjnej. Do Urana oraz Neptuna dotarła sonda Voyager 2 - zbliżenie do Urana w 1986 roku i Neptuna w 1989 roku.

W XXI wieku misje międzyplanetarne skupiają się przede wszystkim na Marsie ze względu na jego bliskie położenie oraz rozpatrywane misje załogowe. Oprócz Marsa celem pojedynczych misji były również planety Wenus czy Jowisz. W poniższej tabeli przedstawione zostały wybrane udane misje międzyplanetarne oraz określony został cel misji np. sonda orbitująca wokół planety, lądownik lub tylko przelot, czyli asysta grawitacyjna.

Tabela. 1 Przegląd wybranych misji kosmicznych do planet Układu Słonecznego. [1][2]

			Osiągnięcie			
Planeta	Nazwa misji	Start	celu	Dni	Rodzaj misji	
Merkury	MESSENGER	2004-08-03	2006-10-24	812	Asysta grawitacyjna	
Wenus	Magellan	1989-05-04	1990-08-10	463	Orbiter	
VVCHUS	Venus Express	2005-11-09	2006-04-11	153	Orbiter	
_	ExoMars TGO	2016-03-14	2016-10-19	219	Orbiter, lądownik	
	MAVEN	2013-11-18	2014-09-22	308	Orbiter	
	Mars Orbiter Mission	2013-11-05	2014-11-24	384	Orbiter	
	MSL Curiosity	2011-11-26	2012-08-06	254	łazik	
	Phoenix	2007-08-04	2008-05-25	295	lądownik	
Mars	Mars Reconnaissance Orbiter	2005-08-12	2006-03-10	210	Orbiter	
	MER-B Opportunity	2003-07-07	2004-01-25	202	łazik	
	MER-A Spirit	2003-06-10	2004-01-04	208	łazik	
	Beagle 2	2003-06-02	2002 06 02	2003-12-25	206	lądownik
	Mars Express		2003-12-23	206	Orbiter	
	2001 Mars Odyssey	2001-04-07	2001-10-24	200	Orbiter	
	Galileo	1989-10-18	1995-10-08	2181	Orbiter	
Jowisz	Cassini-Huygens	1997-10-15	2000-12-30	1172	Asysta grawitacyjna	
JUWISZ	New Horizons	2006-01-19	2007-02-28	405	Asysta grawitacyjna	
	Juno	2011-08-05	2016-07-05	1796	Orbiter	
	Voyager 1	1977-09-05	1980-11-12	1164	Asysta grawitacyjna	
Saturn	Voyager 2	1977-08-20	1981-08-25	1466	Asysta grawitacyjna	
	Cassini-Huygens	1997-10-15	2001-07-01	1355	Asysta grawitacyjna	
Uran	Voyager 2	1977-08-20	1986-01-24	3079	Asysta grawitacyjna	
Neptun	Voyager 2	1977-08-20	1989-08-25	4388	Asysta grawitacyjna	

2.1.Misja Venus Express

Venus Express to pierwsza sonda Europejskiej Agencji Kosmicznej wysłana w kierunku planety Wenus. Sonda o masie właściwej 577 kg została wystrzelona na orbitę okołoziemską na pokładzie rakiety Soyuz 9-11-2005 roku. Sonda osiągnęła orbitę planety 11-04-2006 roku. Po dalszych manewrach z użyciem silnika głównego sonda znalazła się na docelowej orbicie 7 maja 2006 roku. Zmiana prędkości sondy konieczna do wejścia na orbitę wyniosła około 1.3 km/s. [3]

Badania naukowe sondy zostały przedłużone z 2007 do 2014 roku. Jednym z głównych osiągnięć misji Venus Express było wykazanie, że wiry polarne na Wenus są najbardziej zmiennymi w całym Układzie Słonecznym. 18-01-2015 roku ustał kontakt z sondą, która zgodnie z planem weszła w atmosferę planety.

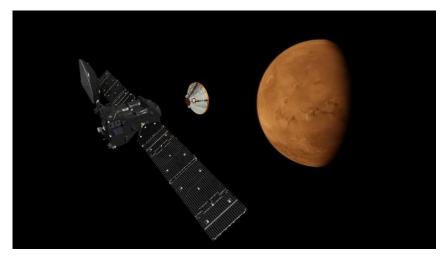
Rys. 1 Wizualizacja sondy Venus Express na tle planety Wenus. [4]

2.2. Misja ExoMars

Misja ExoMars to wspólna inicjatywa badawcza Europejskiej Agencji Kosmicznej i Rosyjskiej Agencji Kosmicznej Roskosmos, szukająca śladów procesów biologicznych i geologicznych na Marsie. Misja składająca się z orbitera TGO - Trace Gas Oriter i lądownika Schiaparelli wystartowała 14 marca 2016 z kosmodromu Bajkonur na rakiecie Proton M.

Sonda dotarła do Marsa 19-10-2016, a orbiter wszedł na orbitę Marsa. Niestety lądownik Schiaparelli w wyniku nieudanego lądowania rozbił się na powierzchni planety.

Na pokładzie sondy i lądownika znajdują się instrumenty wykonane w Polsce np. zasilacz do kamery CaSSIS wykonany przez Centrum Badań Kosmicznych PAN.

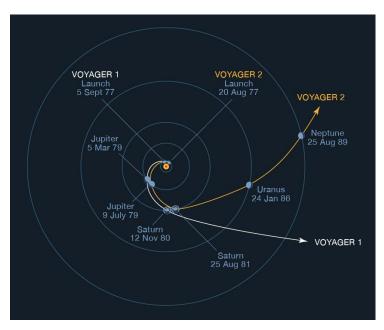
Rys. 2 Wizualizacja lądownika Schiaparelli oddzielającego się od orbitera TGO. [5]

2.3. Misje Voyager

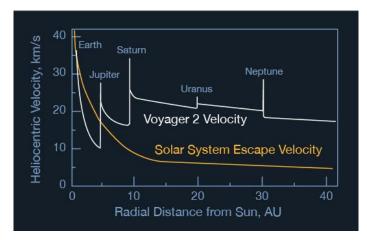
Voyager to bezzałogowy program badawczy, poświęcony badaniom zewnętrznych planet Układu Słonecznego i zewnętrznej części heliosfery za pomocą dwóch bliźniaczych sond kosmicznych.

Sondy Voyager 1 i Voyager 2 wystrzelono w 1977 roku przy użyciu rakiet Titan 3E-Centaur. Pierwszymi celami były badania Jowisza (w 1979 roku) i Saturna (w latach 1980 i 1981). Voyager 2 przeleciał także obok Urana (w 1986 roku) i Neptuna (w 1989 roku), czego nie dokonała dotąd żadna inna sonda. Kombinacja asyst grawitacyjnych użyta przez sondę Voyager 2 (Jowisz, Saturn, Uran i Neptun) zdarza się raz na 176 lat. Dzięki wykorzystaniu manewrów c zas przelotu do Neptuna lub Plutona został skrócony o około 20 lat w stosunku do lotu bezpośredniego.

Voyager 2 bada obecnie najdalsze obszary heliosfery, natomiast Voyager 1 przekroczył w 2012 roku heliopauzę i przesyła dane z przestrzeni międzygwiezdnej. Obie misje dostarczyły bardzo wielu informacji o planetach-olbrzymach Układu Słonecznego, ich księżycach i pierścieniach. W roku 1998 Voyager 1 pod względem oddalenia od Słońca wyprzedził sondę Pioneer 10 (zmierzającą w przeciwnym kierunku) i stał się najdalszym sztucznym obiektem w kosmosie

Rys. 3 Trajektoria lotu misji Voyager 1 i Voyager 2. [1]

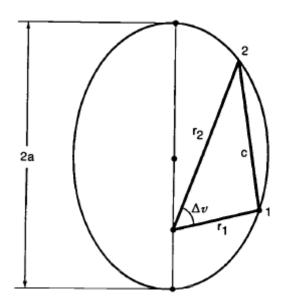
Rys. 4 Wykres prędkości Voyager'a 1 i 2. [1]

3. Wyznaczanie trajektorii międzyplanetarnych

3.1. Zagadnienie Lamberta

Zagadnienie Lamberta opisuje problem znalezienia orbity transferowej łączącej dwa wektory pozycji w określonym przedziale czasu. Teoria Lamberta zakłada, że czas transferu zależy jedynie od półosi wielkiej orbity transferowej, sumy promieni do punktów 1 i 2 $(r_1 + r_2)$ oraz odległości cięciwy między punktami. Na poniższym rysunku przedstawiona została geometria orbity transferowej.

$$c = \sqrt{r_1^2 + r_2^2 - 2r_1r_2cos\Delta v}$$

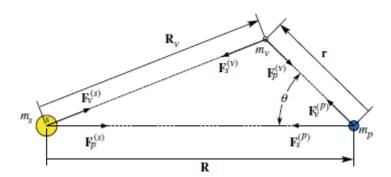
Rys. 5 Geometria orbity transferowej według zagadnienia Lamberta. [6]

3.2. Metoda "patched conics"

Trajektorię lotu można wyznaczać również za pomocą metody "patched conics'. Pozwala ona na podzielenie misji międzyplanetarnej na trzy etapy:

- wydostanie się z wpływu grawitacyjnego planety trajektoria hiperboliczna,
- lot po eliptycznej orbicie heliocentrycznej,
- wejście w oddziaływanie grawitacyjne planety docelowej trajektoria hiperboliczna.

Z metodą tą wiąże się pojęcie sfery oddziaływania inaczej wpływu - SOI - Sphere of Influence. Jest to obszar wokół planety, w którym ruch pojazdu kosmicznego przestajemy traktować jako heliocentryczny, ze względu na dominujące działanie siły przyciągania planety. [7]

Rys. 6 Schemat oddziaływania między trzema ciałami. [8]

Zasięg strefy wpływu grawitacyjnego r_{SOI} można obliczyć ze wzoru:

$$\frac{r_{SOI}}{R} = \left(\frac{m_p}{m_s}\right)^{2/5}$$

gdzie R- odległość planety od Słońca,

 m_p - masa planety,

 $m_{\scriptscriptstyle S}$ - masa Słońca.

Dla Ziemi $r_{SOI} = 925 * 10^3 \ km = 145 \ R_e$

3.3. Manewry międzyplanetarne

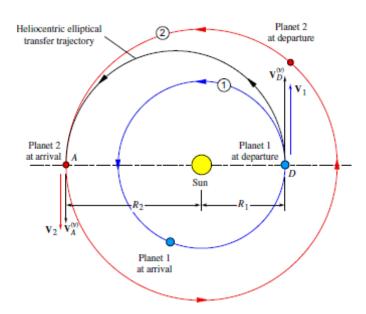
3.3.1. Transfer międzyplanetarny Hohmanna

Transfer Hohmanna stanowi najbardziej efektywny transfer pomiędzy planetami. Zmiana prędkości wymagana do manewru Hohmanna wynosi dla impulsu w perycentrum elipsy łączącej obie orbity (początkową i docelową):

$$\Delta V_1 = \sqrt{\frac{\mu}{R_1}} \left(\sqrt{\frac{2R_2}{R_1 + R_2}} - 1 \right)$$

Natomiast dla impulsu w apocentrum orbity:

$$\Delta V_2 = \sqrt{\frac{\mu}{R_2}} \left(1 - \sqrt{\frac{2R_2}{R_1 + R_2}} \right)$$

Rys. 7 Transfer międzyplanetarny Hohmanna z planety wewnętrznej do zewnętrznej.[8]

Aby zastosować transfer Hohmanna musi wystąpić odpowiednia konfiguracja planet (okno startowe). W tym celu wprowadzony został parametr okres synodyczny T_{syn} , który określa przedział czasu, po którym powtórzy się konfiguracja planet:

$$T_{syn} = \frac{T_1 T_2}{|T_1 - T_2|}$$

gdzie T_1 , T_2 - okresy obiegu planet wokół Słońca

Przykładowo dla Ziemi i Marsa okres synodyczny jest równy 777.9 dnia.

3.3.2. Transfer z małym ciągiem

Napęd jonowy w przeciwieństwie do napędu chemicznego nie wykorzystuje do zmiany orbity dużej impulsowej zmiany ciągu, ale ciągłą małą zmianę ciągu przez długi okres czasu. Całkowita zmiana prędkości potrzebna do wykonania transferu z małym ciągiem między orbitami kołowymi jest przybliżana równaniem Edelbauma:

$$\Delta V^2 = V_{c1}^2 + V_{c2}^2 - 2V_{c1}V_{c2}\cos\left(\frac{\pi\alpha}{2}\right)$$

$$\alpha = \Delta i$$

gdzie, ΔV - całkowita zmiana prędkości potrzebna do wykonania transferu małym ciągiem, V_{c1} - prędkość na kołowej orbicie początkowej,

W was allowed to a local country and to be decreased.

 V_{c2} - prędkość na kołowej orbicie końcowej,

 Δi - zmiana inklinacji między orbitami.

W przypadku, gdy orbity początkowa i końcowa mają tę samą inklinację zmiana prędkości:

$$\Delta V = \left| \overrightarrow{V_{c1}} - \overrightarrow{V_{c2}} \right|$$

Do obliczenia trajektorii lotu z orbity wokół Ziemi na orbitę Księżyca zastosowano metodę opisaną w [8]. Najpierw obliczone zostały prędkości początkowa i końcowa:

$$v_{c1} = \sqrt{\frac{\mu}{r_1}}$$

$$v_{c2} = \sqrt{\frac{\mu}{r_2}}$$

gdzie μ - parametr grawitacyjny Ziemi, r - odległość od środka Ziemi.

Następnie na podstawie wymaganej zmiany inklinacji między orbitą startową i końcową obliczane jest przyspieszenie transferu z małym ciągiem - f , prędkość początkowa - v_o , końcowa - v_f , całkowita zmiana prędkości i początkowy kąt odchylenia ciągu - β_o .

$$tan\beta_o = \frac{\sin\left(\frac{\pi}{2}\Delta i\right)}{\frac{v_o}{v_f} - \cos\left(\frac{\pi}{2}\Delta i\right)}$$

Czas transferu t_f można oszacować z zależności:

$$t_f = \frac{\Delta v}{f}$$

Parametry statku kosmicznego wzdłuż trajektorii lotu są obliczane za pomocą kolejnych równań z określonym krokiem czasowym:

$$\Delta V = ft$$

$$\beta = \tan^{-1} \left(\frac{v_o \sin(\beta_o)}{v_o \cos(\beta_o) - ft} \right)$$

$$v = \sqrt{(v_o^2 - 2v_o f t \cos(\beta_o) + f^2 t^2)}$$

$$\Delta i = \frac{2}{\pi} \left[\tan^{-1} \left(\frac{ft - v_o \cos\beta_o}{v_o \sin\beta_o} \right) + \frac{\pi}{2} - \beta_o \right]$$

Zakładane jest, że statek w każdej chwili znajduje się na orbicie kołowej o promieniu r obliczanym z zależności:

$$r = \frac{\mu}{v^2}$$

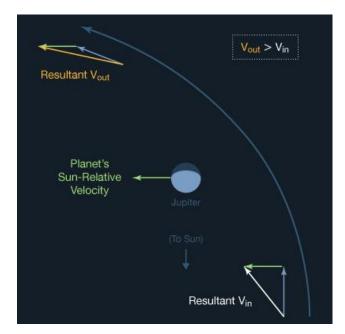
Anomalia prawdziwa obliczana jest ze wzoru:

$$\dot{\theta} = \sqrt{\frac{\mu}{r^3}}$$

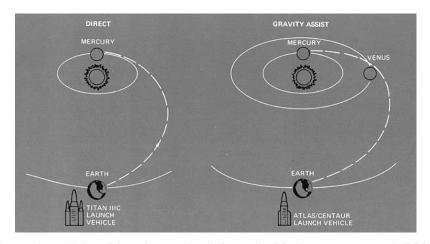
3.3.3. Asysta grawitacyjna

Asysta grawitacyjna to zmiana prędkości i kierunku lotu statku kosmicznego przy użyciu pola grawitacyjnego planety lub innego dużego ciała niebieskiego. Jest to obecnie powszechnie używana metoda uzyskiwania prędkości pozwalających osiągnąć zewnętrzne planety Układu Słonecznego

Asysta grawitacyjna zmienia kierunek, w którym porusza się pojazd, nie zmieniając jego prędkości względem planety. Umożliwia to zwiększenie prędkości względem Słońca maksymalnie o dwukrotność prędkości orbitalnej planety. Głównym ograniczeniem asysty grawitacyjnej jest konieczność dostosowania się do aktualnego położenia planet.

Rys. 8 Schemat działania asysty grawitacyjnej. [1]

Rys. 9 Porównanie trajektorii lotu bezpośredniego do Merkurego oraz misji Marinera 10 z użyciem asysty grawitacyjnej Wenus. [2]

4. Program analizujący misje do planet Układu Słonecznego

Program został opracowany przy wykorzystaniu bibliotek "open-source" do obliczeń mechaniki nieba. W pracy nad programem bazowano na dostępnych przykładach, a głównym celem było umożliwienie wykonywania obliczeń dla każdej z planet Układu Słonecznego i wprowadzenie wyboru różnych rodzajów analiz. Obecnie w programie możliwy jest wybór między dwoma opcjami:

 obliczenia trajektorii lotu bezpośredniego do wybranej planety na podstawie podanej daty startu i lądowania, optymalizacja daty startu i lądowania ze względu na koszt transferu dla lotu bezpośredniego do wybranej planety.

Planowane jest rozwijanie programu i wprowadzanie nowych funkcjonalności np. obliczeń dla misji wykorzystujących transfer Hohmanna.

4.1. Środowisko programistyczne

Program powalający na podstawową analizę wybranych aspektów misji kosmicznych został stworzony w środowisku Python 3.6 z wykorzystaniem biblioteki Poliastro 0.9.0 oraz Astropy.

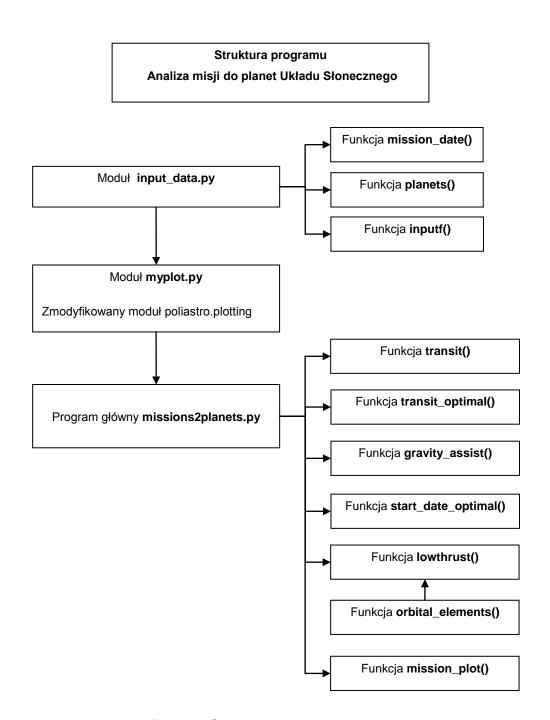
Astropy [9] jest pakietem przeznaczonym do obliczeń astronomicznych o szerokim zakresie funkcji. W projekcie wykorzystany został moduł jednostek ułatwiający obliczenia oraz moduł określający pozycję planet na podstawie efemeryd udostępnianych przez NASA Jet Propulsion Laboratory.

Poliastro [10] to projekt "open-source" do wykonywania obliczeń związanych z mechaniką nieba , którego autorem jest Juan Luis Cano Rodríguez. Poliastro umożliwia określenie orbity na podstawie parametrów orbitalnych lub wektorów prędkości i pozycji, rozwiązuje zagadnienie dwóch ciał, problem Lamberta, zagadnienia związane z manewrami orbitalnymi. Pozwala również na wykonywanie wykresów dwu- i trójwymiarowych.

Wykresy dwuwymiarowe orbit tworzone są przy użyciu wbudowanej funkcji Poliastro oraz biblioteki graficznej Matplotlib. Natomiast do innych wykresów dwuwymiarowych oraz wykresów trójwymiarowych wykorzystywana jest biblioteka Plotly [11] wizualizująca interaktywne wykresy w przeglądarce i umożliwiająca dalszą analizę danych po założeniu konta. Plotly działa również w trybie offline, jednak otwierające się okno przeglądarki może być dla użytkownika minusem i zaburzać jego pracę. Dużym atutem biblioteki plotly pozostaje ogromna liczba funkcji oraz możliwość interaktywnej obróbki danych.

4.2.Struktura programu

Program skład się z trzech modułów: modułu wprowadzania danych, modułu rysowania wykresów oraz programu głównego a także różnych funkcji odpowiadających za kolejne kroki obliczeń. Na poniższym schemacie przedstawiona została struktura programu.

Rys. 10 Schemat struktury programu.

4.2.1. Moduł wprowadzania danych - input_data.py

Funkcja pozwalająca na wprowadzanie danych przez użytkownika i sprawdzenie ich poprawności została opracowana w formie osobnego modułu ze względu na jej dość dużą złożoność. Dane wejściowe muszą mieścić się w określonych granicach, aby zapewnić poprawne działanie programu. Funkcja wprowadzania danych inputf() zawarta w module zwraca następujące dane wprowadzone przez użytkownika:

numer wybranej opcji obliczeń – 1, 2, 3, 4

- masa statku kosmicznego (tylko dla opcji 2) w granicach 0 100 000 kg,
- impuls właściwy napędu (tylko dla opcji 2) w granicach 0 100 000 m/s,
- wysokość początkowej orbity kołowej (tylko dla opcji 2) w granicach 100 10 000 km,
- cel misji jedna z planet Układu Słonecznego,
- data startu misji w granicach 1900 2100 rok,
- data zakończenia misji w granicach 1900 2100 rok.

Funkcja inputf() zwraca również wartości: transit_min i transit_max są to niezbędne do analizy optymalizacyjnej wartości minimalnej i maksymalnej liczby dni – czasu dotarcia do wybranej planety. Zwracane są również nazwy planet wykorzystywanych podczas asysty grawitacyjnej.

W module znajdują się również dwie dodatkowe funkcje:

- mission_date() funkcja wprowadzania daty przez użytkownika i sprawdzania jej poprawności m.in. formatu daty, liczby dni, miesięcy, lat przestępnych
- planets() funkcja, której argumentem jest nazwa planety wprowadzona przez użytkownika; zamienia ona nazwę planety na format uznawany przez funkcje Poliastro i przypisuje wybranej planecie odpowiednią wartość transit_min i transit_max.

4.2.2. Moduł tworzenia wykresów - myplot.py

Moduł tworzenia wykresów jest zmodyfikowanym modułem biblioteki Poliastro – poliastro.plotting. Modyfikacja modułu była konieczna, aby umożliwić tworzenie wykresów za pomocą biblioteki Plotly w edytorze Pythona - Spyder. Moduł poliastro.plotting przystosowany był bowiem do pracy w edytorze Jupiter Notebook. Stworzenie osobnego modułu myplot.py pozwala także na modyfikację sposobu wyświetlania wykresu, wielkości planet.

4.2.3. Program główny – missions2planets.py

Program główny składa się z trzech głównych funkcji wykonujących kolejne kroki obliczeń, funkcji tworzenia wykresów oraz wyświetlania wyników w konsoli. Podstawowe funkcje wykonujące obliczenia:

- funkcja transit() funkcja ta określa położenie planet oraz oblicza rozwiązanie problemu Lamberta, argumentami funkcji są:
  - o data początkowa ora data końcowa,
  - o nazwy planet.

Funkcja zwraca wektory prędkości i położenia planet, a także prędkości na początku i na końcu transferu otrzymane z rozwiązania zagadnienia Lamberta.

- funkcja transit_optimal() optymalizuje datę zakończenia misji, argumentami funkcji są:
  - o data startu,
  - wartości transit_min i transit_max czyli minimalna i maksymalna liczba dni trwania misji,
  - o nazwy planet,
  - o prędkość na orbicie kołowej,
  - krok czasowy obliczeń: dla analizy podstawowej wynosi 20 dni, dla analizy szczegółowej 1 dzień.

Funkcja zwraca optymalną datę zakończenia misji oraz wymaganą zmianę prędkości.

- funkcja start_date_optimal optymalizuje datę startu misji, w funkcji tej wywoływana jest funkcja transit_optimal(), argumentami funkcji są:
  - o data startu i końca misji,
  - wysokość orbity kołowej,
  - o masa statku kosmicznego,
  - o impuls właściwy silnika,
  - krok czasowy

Funkcja oblicza optymalną datę startu i końca misji, a także masę materiału pędnego konieczną do wykonania transferu i zmianę prędkości.

Funkcja gravity_assist() oblicza transfer z wykorzystaniem asysty grawitacyjnej wraz z optymalizacją daty startu i lądowania.

Funkcja lowthrust() oblicza parametry transferu małym ciągiem. W funkcji tej wykorzystywana jest funkcja orbitalelements(), która zczytuje z pliku elementy orbitalne planet Układu Słonecznego pobrane ze strony internetowej Jet Propulsion Laboratory NASA.

Funkcja mission_plot() tworzy dla opcji 1 – dwa wykresy: dwuwymiarowy wykres orbit oraz trójwymiarowy wykres położenia planet i trajektorii lotu. Natomiast dla opcji 2 oprócz wymienionych wyżej wykresów funkcja tworzy również wykres obliczanej zmiany prędkości oraz masy materiału pędnego w funkcji daty startu.

Ostatnim elementem programu głównego jest wyświetlanie wyników cząstkowych oraz wyników ostatecznych optymalizacji.

4.2.4.Algorytm obliczeń

Podstawową opcją programu jest wyznaczenie trajektorii podróży między planetami znając datę rozpoczęcia misji i zakończenia transferu. Na podstawie tych danych w funkcji transit() uzyskiwana jest pozycja Ziemi oraz planety docelowej, a także ich wektory prędkości. Następnie rozwiązywane jest zagadnienie Lamberta, z którego otrzymuje się prędkość na początku i na końcu transferu. Dane te pozwalają na wyznaczenie orbit oraz trajektorii lotu i stworzenie wykresów.

Analiza 2 umożliwia znalezienie najlepszej konfiguracji daty startu i lądowania (w podanym przez użytkownika początkowo zakresie) ze względu na zużycie materiału pędnego.

Masa materiału pędnego obliczana jest na podstawie wzoru Ciołkowskiego na prędkość ciała ze zmienną masą:

$$\Delta V = I_{sp} \ln \left(\frac{m_0}{m} \right)$$

Przybliżona masa użytego materiału pędnego wynosi:

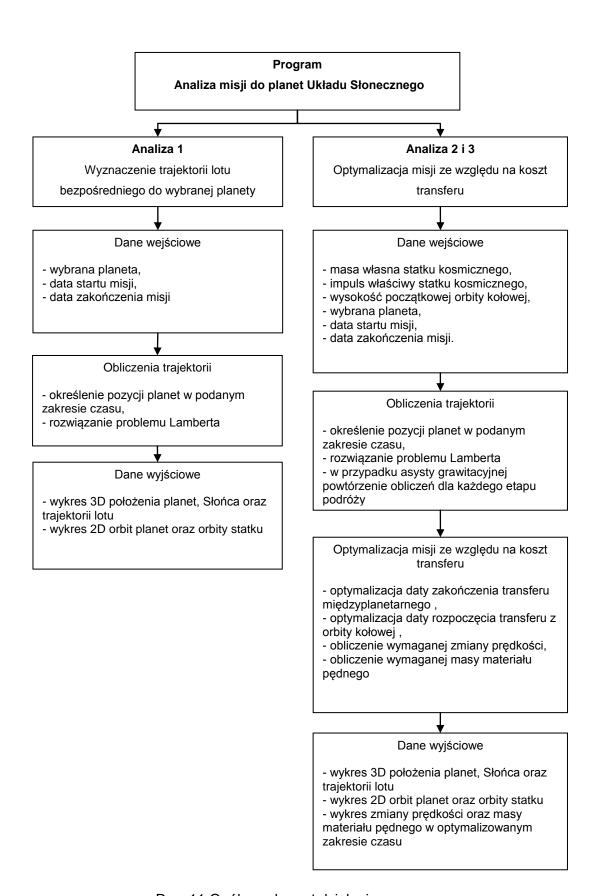
$$m_p = m \left[\exp\left(\frac{\Delta V}{I_{sp}}\right) - 1 \right]$$

Masa ta jest silnie zależna od wartości wprowadzonej masy statku kosmicznego i impulsu właściwego silnika.

Obliczenia wykonywane są dla zadanego kroku czasowego, wynoszącego początkowo 20 dni. W pętli, w której data startu zwiększa się o krok czasowy aż do osiągnięcia daty końcowej znajdowana jest data, dla której zmiana prędkości konieczna do wykonania manewru jest najmniejsza oraz obliczana jest wymagana ilość materiału pędnego. Jednocześnie dla każdego dnia startu optymalizowana jest data końca misji:

- określany jest zakres możliwej daty końca misji z uwzględnieniem zadanej minimalnej i maksymalnej liczby dni podróży
- w pętli, w której data końca misji jest zwiększana o krok 20 dni aż do osiągnięcia wartości maksymalnej obliczana jest:
  - o wektory pozycji i prędkości planet dla danego zakresu czasu,
  - prędkości na początku i na końcu transferu z zagadnienia Lamberta,
  - o zmiana prędkości konieczna do wykonania transferu,
- następnie wybierana jest data końca misji, dla której zmiana prędkości jest najmniejsza.

Po wykonaniu obliczeń dla kroku czasowego 20 dni możliwe jest przeprowadzenie szczegółowych obliczeń z krokiem czasowym 1 dzień dla zakresu +/- 20 dni od dat początku i końca misji obliczony w początkowej analizie.

Rys. 11 Ogólny schemat działania programu.

5. Wyniki analiz misji

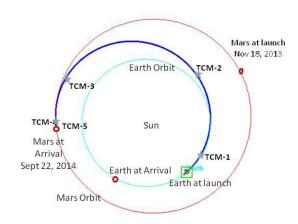
5.1. Analiza 1 – trajektoria lotu bezpośredniego

Wyznaczenie trajektorii lotu bezpośredniego możliwe jest dla każdej z planet Układu Słonecznego, jednak w przypadku planet bardzo odległych, rozpoczynając od Jowisza, może powodować błędy obliczeń przy niekorzystnej konfiguracji dat. Loty bezpośrednie są wykonywane do planet wewnętrznych: Merkurego, Wenus oraz do Marsa, dlatego obliczenia dla Jowisza, Saturna, Urana i Neptuna należy rozpatrywać jedynie teoretycznie. Przeprowadzana analiza jest również bardzo uproszczona, np. pomija wpływ innych planet. Pomimo to uzyskiwane przy pomocy programu trajektorie lotu dla bliższych planet są bardzo zbliżone do rzeczywistych misji.

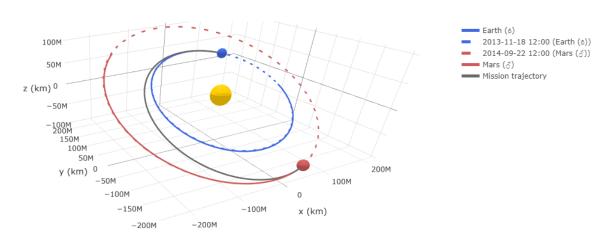
Porównanie trajektorii sondy MAVEN i obliczeń w programie

Data startu: 2013-11-18

Data zakończenia transferu: 2014-09-22

Rys. 12 Rzeczywista trajektoria lotu sondy MAVEN. [12]

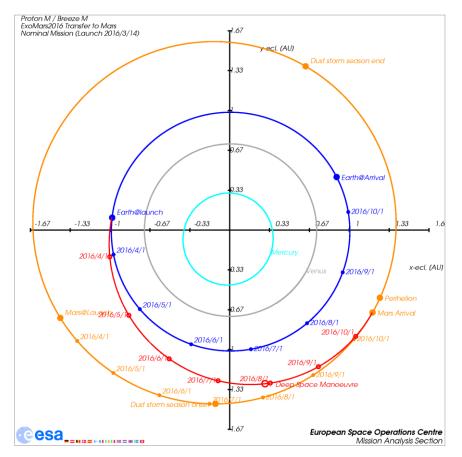

Rys. 13 Trajektoria lotu sondy MAVEN obliczona w programie.

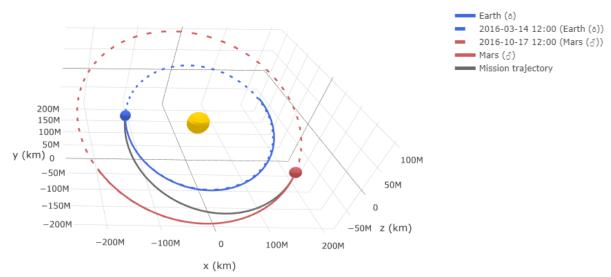
Porównanie trajektorii sondy ExoMars i obliczeń w programie

Data startu: 2016-03-14

Data zakończenia transferu: 2016-10-17

Rys. 14 Rzeczywista trajektoria lotu sondy ExoMars. [5]

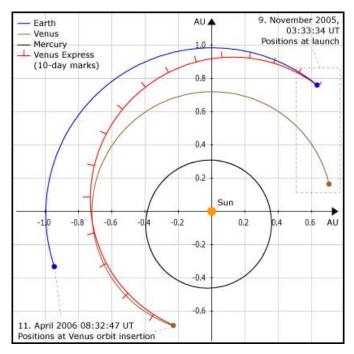

Rys. 15 Trajektoria lotu sondy ExoMars obliczona w programie.

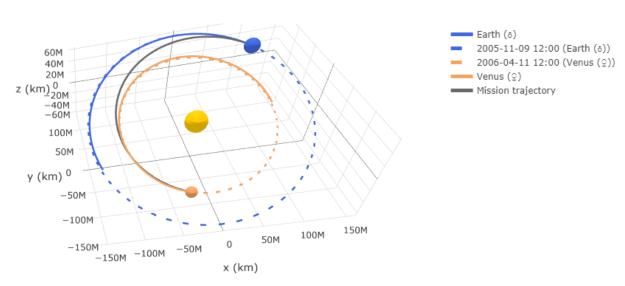
Porównanie trajektorii sondy Venus Express i obliczeń w programie

Data startu: 2005-11-09

Data zakończenia transferu: 2006-04-11

Rys. 16 Rzeczywista trajektoria lotu sondy Venus Express. [13]

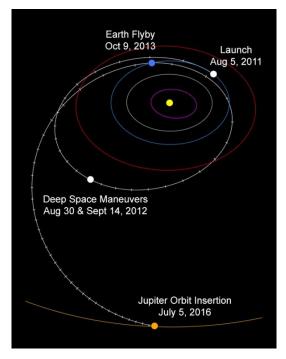

Rys. 17 Trajektoria lotu sondy Venus Express obliczona w programie.

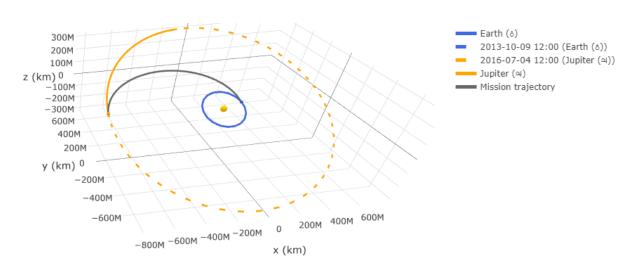
<u>Porównanie trajektorii sondy Juno po wykonaniu asysty grawitacyjnej Ziemi i obliczeń w programie</u>

Data startu: 2013-10-09

Data zakończenia transferu: 2016-07-24

Rys. 18 Rzeczywista trajektoria lotu sondy Juno. [14]

Rys. 19 Fragment trajektorii lotu sondy Juno obliczony w programie.

5.2. Analiza 2 – optymalizacja kosztów lotu

Dane wejściowe:

• masa statku kosmicznego M = 1000 kg,

• impuls właściwy silnika: $I_{sp} = 4400 \, m/s$

• wysokość początkowej orbity kołowej: $H = 250 \ km$

cel: Mars,

start misji: 2010-01-01

koniec misji: 2020-01-01

Wyniki analizy optymalizacyjnej misji na Marsa:

• optymalna data startu: 2010-01-01

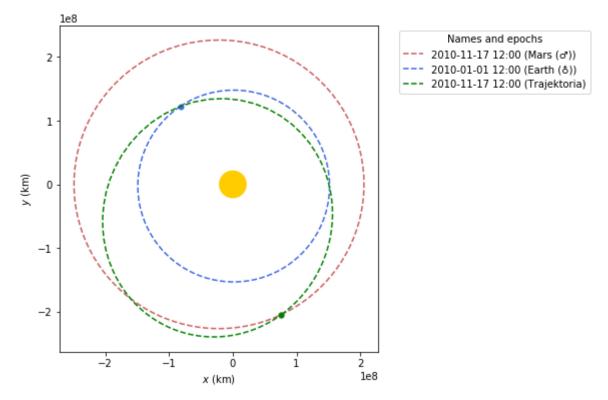
• data końca misji: 2010-11-17

• czas lotu: 320 dni

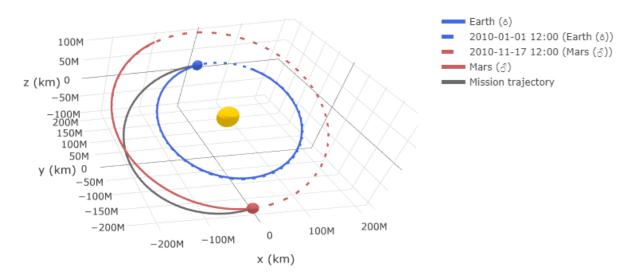
zmiana prędkości: 3.267 km/s

• masa zużytego materiału pędnego: 1101 kg

Wizualizacja orbit Ziemi i Marsa oraz obliczonej orbity transferowej.

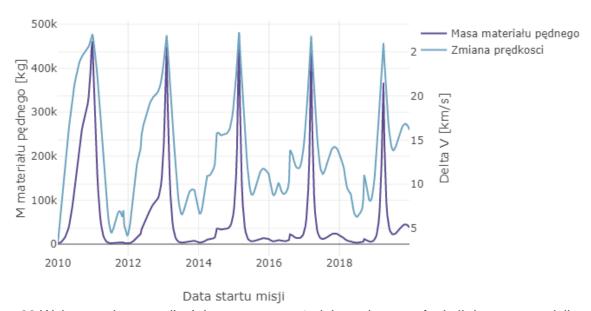

Rys. 20 Wykres 2D orbit planet i orbity transferowej.

Rys. 21 Wizualizacja trójwymiarowa zoptymalizowanej trajektorii lotu.

Wykres zmiany prędkosci oraz masy materiału pędnego

Rys. 22 Wykres zmiany prędkości oraz masy materiału pędnego w funkcji daty startu misji.

Na wykresie zmiany prędkości oraz masy materiału pędnego zauważyć można okresowe zmiany parametrów związane z ustawieniem planet. Najkorzystniejsza konfiguracja została otrzymana dla daty startu równej początkowi analizowanego okresu: 01-01-2010 rok. Zmiany prędkości wahają się od najmniejszej wartości 3.267 km/s do około 25 km/s. Natomiast masa materiału pędnego zawiera się w granicach 1001 kg - 500000 kg. Otrzymane wartości parametrów są porównywalne do danych rzeczywistych, jednak w większości przypadków przyjmują większe wartości, na co mają wpływ założenia upraszczające oraz założenia wartości wejściowych np. impulsu oraz masy statku.

5.3. Analiza 3 – asysta grawitacyjna

Dane wejściowe:

• masa statku kosmicznego M = 1000 kg,

• impuls właściwy silnika: $I_{sp} = 4400 \, m/s$

wysokość początkowej orbity kołowej: H = 250 km

cel: Jowisz,

asysta planety: Wenus,

start misji: 2010-01-01

koniec misji: 2020-01-01

Wyniki analizy optymalizacyjnej misji na Marsa:

• optymalna data startu: 2012-04-20

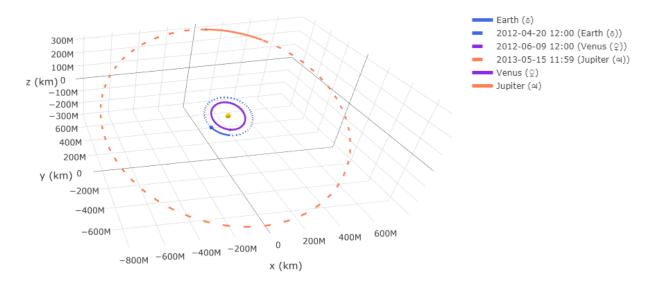
data końca misji: 2013-05-15

czas lotu: 390 dni

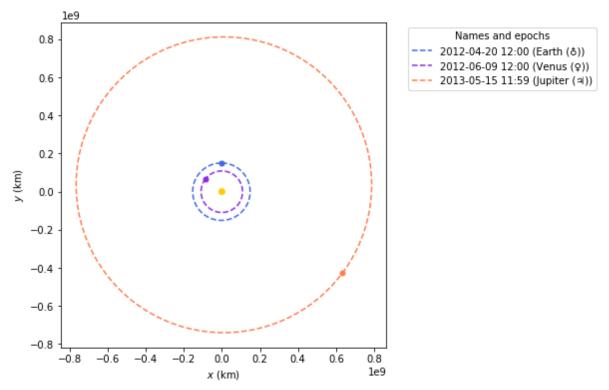
zmiana prędkości: 1.82 km/s

masa zużytego materiału pędnego: 512 kg

Wizualizacja orbit Ziemi i Marsa.

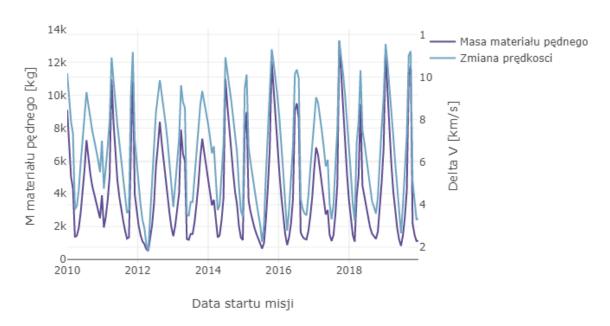

Rys. 23 Wizualizacja trójwymiarowa układu planet podczas trwania misji.

Rys. 24 Dwuwymiarowy wykres orbit planet.

Rys. 25 Wykres zmiany prędkości oraz masy materiału pędnego w funkcji daty startu misji.

5.4. Analiza 4 - transfer małym ciągiem

Dane wejściowe:

- masa statku kosmicznego M = 1000 kg,
- impuls właściwy silnika: $I_{sp} = 4700 \, m/s$
- wysokość początkowej orbity kołowej: $H = 250 \ km$
- cel: Mars,
- start misji: 2010-01-01
- koniec misji: 2012-01-01

Wyniki analizy optymalizacyjnej misji na Marsa:

- przyśpieszenie: 0.145 m/s²
- zmiana prędkości: 21,9 km/s
- masa zużytego materiału pędnego: 0.47 kg
- czas lotu: 1753 dni

6. Podsumowanie

Opracowany w oparciu o bibliotekę Poliastro program pozwala na wykonywanie różnorodnych analiz dla wszystkich planet Układu Słonecznego. Umożliwia wizualizację trajektorii rzeczywistych w przypadku lotu bezpośredniego oraz analizę misji pod kątem najmniejszego kosztu transferu. Zaproponowana wizualizacja wyników umożliwia porównanie parametrów transferu oraz porównywanie różnych konfiguracji misji. Wyniki otrzymane z analizy misji planet: Merkurego, Wenus, Marsa, Jowisza są porównywalne z rzeczywistymi misjami, natomiast w przypadku Saturna, Urana, Neptuna zmiana prędkości i masa użytego materiału pędnego są bardzo wysokie, mogą pojawiać się również problemy z obliczeniem trajektorii lotu dla podanego zbyt krótkiego analizowanego okresu trwania misji. Program może zostać rozwinięty poprzez wprowadzenie dodatkowych obliczeń zmian trajektorii za pomocą międzyplanetarnego transferu Hohmanna, metody "patch conics", co powinno zwiększyć dokładność wykonywanych obliczeń, szczególnie dla najbardziej odległych planet oraz umożliwi porównywanie wyników obliczeń za pomocą różnych metod.

7. Bibliografia

- [1] "Interplanetary Trajectories | Basics of Space Flight NASA Solar System Exploration." [Online]. Available: https://solarsystem.nasa.gov/basics/chapter4-1. [Accessed: 16-Jan-2018].
- [2] "cnes | How interplanetary trajectories work." [Online]. Available: https://cnes.fr/en/how-interplanetary-trajectories-work. [Accessed: 16-Jan-2018].
- [3] ESA, "Mission Definition Report," 2001.
- [4] "Venus Express factsheet / Venus Express / Space Science / Our Activities / ESA."
  [Online]. Available: http://www.esa.int/Our_Activities/Space_Science/Venus_Express/Venus_Express_fact sheet. [Accessed: 16-Jan-2018].
- [5] "Schiaparelli separating from the Trace Gas Orbiter."
- [6] V. A. Chobotov, Orbital Mechanics, Third Edition. 2002.
- [7] Ł. Mężyk, "Wykłady Techniki Kosmiczne 2017," 2017.
- [8] H. D. Curtis, Orbital Mechanics for Engineering Students, third edition. 2013.
- [9] "Astropy." [Online]. Available: http://www.astropy.org/. [Accessed: 17-Jan-2018].
- [10] "poliastro Astrodynamics in Python poliastro 0.9.dev0 documentation." [Online]. Available: http://docs.poliastro.space/en/latest/. [Accessed: 17-Jan-2018].
- [11] "Modern Visualization for the Data Era Plotly." [Online]. Available: https://plot.ly/. [Accessed: 17-Jan-2018].
- [12] "Mission Profile MAVEN." [Online]. Available: http://spaceflight101.com/maven/mission-profile/. [Accessed: 17-Jan-2018].
- [13] "Venus Express is up and away | Astronomy.com." [Online]. Available: http://www.astronomy.com/news/2005/11/venus-express-is-up-and-away. [Accessed: 17-Jan-2018].
- [14] "File:Juno cruise trajectory.jpg Wikimedia Commons." [Online]. Available: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Juno_cruise_trajectory.jpg. [Accessed: 17-Jan-2018].

8. Załącznik 1

Program główny missions2planets.py

```
1. """
2. Created: 2017-12-10
3. Author: Filip Perczyński
4. -----
5. Program główny, w którym zawierają sie:
6. - funkcja transit() zwraca: - wektory pozycji i predkosci planet, rozwiazanie
     problemu Lamberta
8. - funkcja transit_optimal() - zwraca zoptymalizowana date konca misji i
      zmiane predkosci
10. - funkcja gravity_assist() - oblicza transfer z wykorzystaniem asysty
   grawitacyjnej
11. - funkcja start date optimal() - zwraca zoptymalizowana date startu, konca
      najmniejsza zmiane predkosci, zuzycie materialu pednego i dane do wykresu
13. - funkcja lowthrust() - oblicza parametry transferu z małym ciagiem
14. - funkcja planets2plot() - zwraca etykiete planety i kolor do narysowania
   wykresu
15. - funkcja mission plot() - zwraca wykresy 2D i 3D trajektorii lotu
16.- funkcja opt_plot() - zwraca wykresy zmiany predkosci i masy materialu
   pednego
17. w funkcji czasu dla analizy 2
18. -----
19."""
20. import numpy as np
21. import astropy.units as u
22. from astropy.coordinates import solar system ephemeris,
   get body barycentric posvel
23. from astropy import constants as const
25. from poliastro import iod
26. from poliastro.bodies import *
27. from poliastro.twobody import Orbit
28. from poliastro.plotting import OrbitPlotter
29. from poliastro.util import time range
31. import plotly.graph objs as go
32. from plotly.offline import plot
34. import input data
35. import myplot
36. import orbital_elements
37.
```

```
38.
39. def transit(date, date arrival, planet1, planet2):
      #czas trwania misji
      tof = date arrival - date
41.
      N = 50
42.
43.
      tof.to(u.h)
44.
       times vector = time range(date, end=date arrival, periods=N)
46. # okreslenie pozycji planet w przedziale czasu: od startu do końca misji
       rr planet1, vv planet1 = get body barycentric posvel(planet1,
   times vector)
       rr planet2, vv planet2 = get body barycentric posvel(planet2,
   times vector)
49.
       r0 = rr_planet1[0].xyz #wektor pozycji Ziemi w momencie startu
50.
       v0 = vv_planet1[0].xyz #wektor predkosci Ziemi w momencie startu
       rf = rr_planet2[-1].xyz #wektor pozycji planety docelowej w momencie
   końca misji
     vf = vv_planet2[-1].xyz #wektor predkosci planety docelowej w momencie
   końca misji
54.
55. # rozwiazanie problemu Lamberta
      (va, vb), = iod.lambert(Sun.k, r0, rf, tof, numiter=1000)
57.
58.
       return(r0, v0, rf, vf, va, vb, rr planet1, rr planet2, times vector)
59.
60.
61. def transit optimal(date, transit min, transit max, planet1, planet2, vs0,
   step):
62. #wartosci poczatkowe
63.
       date out = date + transit min
      date max = date + transit max
64.
       date_out_final = date_out
65.
66.
       dv final = 0 * u.km / u.s
67.
68.
       step one = True #sprawdzenie pierwszego kroku
69.
      while date_out < date_max: #poszukiwanie optymalnej daty konca misji</pre>
70.
71.
           r0, v0, rf, vf, va, vb, rr_planet1, rr_planet2, times_vector =
72.
   transit(date, date out, planet1, planet2)
73.
74.
           dv \ vector = va - (vs0 + (v0 / (24*3600) * u.day / u.s)) #wektor
   wymaganej zmiany predkosci
75.
           dv = np.linalg.norm(dv_vector/10) * u.km / u.s #zmiana predkosci
76.
77.
          if step_one:
78.
               dv final = dv
```

```
79.
              step_one = False
80.
           else:
81.
               if dv < dv final: #wybór koniguracji z najmniejsza zmniana</pre>
  predkosci
                    dv final = dv
82.
83.
                   date out final = date out
84.
85.
           date out += step
86.
87.
       return dv final, date out final, vb
89. def gravity assist(date, vsE, transit min, transit max, as1, as2, as3, m,
   Isp, step):
90.
91.
       if nr == 2:
           dv final, date out final, vs p1 = transit optimal(date,
   transit min[0], transit max[0], 'earth', planet, vsE, step)
93.
           date assist = 0
94.
           m p tot = m * (np.exp(dv final/ Isp)-1)
95.
96. if nr == 3:
          if as3 == 0:
97.
               if as2 == 0:
                   dv final1, date out final1, vs p1 = transit optimal(date,
  transit min[1], transit max[1], 'earth', as1, vsE, step)
                          dv final2, date out final2, vs p2 =
100.
   transit optimal(date out final1, transit min[4], transit max[4], as1, planet,
   vs p1, step)
101.
                          date assist = [date out final1, 0, 0]
102.
                          date_out_final = date_out_final2
103.
                          m p2 = m * (np.exp((dv final2) / Isp) - 1)
104.
                          m p1 = (m + m p2) * (np.exp((dv final1) / Isp) - 1)
105.
                          m_p_{tot} = m_p1 + m_p2
106.
                          dv final = dv final1 + dv final2
107.
108.
                      else:
                          dv final1, date out final1, vs p1 =
   transit optimal(date, transit min[1], transit max[1], 'earth', as1, vsE,
   step)
                          dv final2, date out final2, vs p2 =
110.
   transit optimal(date out final1, transit min[2], transit max[2], as1, as2,
   vs p1, step)
                          dv final3, date out final3, vs p3 =
111.
   transit optimal(date out final2, transit min[4], transit max[4], as2, planet,
   vs p2, step)
112.
                          date assist = [date out final1, date out final2, 0]
113.
                          date out final = date out final3
114.
                          m_p3 = m * (np.exp((dv_final3) / Isp) - 1)
```

```
115.
                          m_p2 = (m + m_p3) * (np.exp((dv_final2) / Isp) - 1)
                          m p1 = (m + m p3 + m p2) * (np.exp((dv final1) / Isp)
116.
  - <mark>1</mark>)
117.
118.
                          m p tot = m p1 + m p2 + m p3
119.
                          dv final = dv final1 + dv final2 + dv final3
120.
121.
                  else:
122
                      dv final1, date out final1, vs p1 = transit optimal(date,
   transit min[1], transit max[1], 'earth', as1, vsE, step)
                      dv_final2, date_out_final2, vs_p2 =
123.
   transit optimal(date out final1, transit min[2], transit max[2], as1, as2,
   vs p1, step)
                      dv_final3, date_out_final3, vs_p3 =
   transit optimal(date out final2, transit min[3], transit max[3], as2, as3,
   vs p2, step)
                      dv final4, date out final4, vs p4 =
   transit optimal(date out final3, transit min[4], transit max[4], as3, planet,
   vs p3, step)
                      date assist = [date out final1, date out final2,
   date out final3]
127.
                      date out final = date out final4
128.
                      m p4 = m * (np.exp(dv final4 / Isp)-1)
129.
                      m p3 = (m + m p4) * (np.exp((dv final3) / Isp) - 1)
130.
                      m_p2 = (m + m_p4 + m_p3) * (np.exp((dv_final2) / Isp) - 1)
                      m p1 = (m + m p4 + m p3 + m p2) * (np.exp((dv final1)) /
131.
  Isp) - 1)
132.
133.
                      m_p_{tot} = m_p1 + m_p2 + m_p3 + m_p4
                      dv_final = dv_final1 + dv_final2 + dv_final3 + dv_final4
134.
135.
136.
             return m_p_tot, dv_final, date_out_final, date_assist
137.
138.
139.
140.
          def start date optimal(H, date0, date1, m, Isp, step):
141.
             #wartosci poczatkowe
142.
              delta_v = 0 * u.km / u.s
143.
             dv_final = 0 * u.km / u.s
144.
             m prop = 0 * u.kg
145.
              date launch final = date0
146.
             date arrival final = date0
              date assist final = []
147.
148.
149.
              step_one0 = True #sprawdzenie pierwszego kroku
150.
151.
              print('Data startu, Czas lotu [dni], Zmiana predkosci dV [km/s],
  Material pedny [kg]')
```

```
152.
153.
             # inicjalizacja zmiennych do tworzenia wykresu
154.
             plot date = np.array([])
155.
             plot mprop = np.array([])
156.
             plot dv = np.array([])
157.
158.
             while date0 < date1: #poszukiwanie optymalnej daty poczatku misji</pre>
159.
                  epoch0 = date0.jyear str
160.
                  ss0 = Orbit.circular(Earth, H, epoch=epoch0) #poczatkowa
   orbita kolowa
161.
                 vsE = ss0.rv()[1] #predkosc na orbicie kolowej
162.
                  m p tot, dv final, date out final, date assist =
163.
   gravity_assist(date0, vsE, transit_min, transit_max, as1, as2, as3, m, Isp,
   step)
164.
165.
                 # zmiana formatu danych do przedstawienia na wykresie
166.
                 x = str(date0.iso[0:10])
167.
                 y = m p tot.value
                 y2 = dv_final.value
168.
169.
                 # macierze zmiennych do stworzenia wykresu
170.
                 plot date = np.append(plot date,x)
171.
                 plot_mprop = np.append(plot_mprop,y)
172.
                 plot dv = np.append(plot dv,y2)
173.
                 print(date0.iso[0:10], ', %i dni, %.3f km/s, %i kg' %
174.
   (int((date out_final - date0).jd),
   float(dv_final / u.km * u.s),
176.
   int(m p tot / u.kg)))
177.
                 if step_one0:
178.
                     delta_v = dv_final
179.
                      m prop = m p tot
180.
                     date arrival final = date out final
181.
                      step one0 = False
182.
                  else:
183.
                      if dv_final < delta_v: #wybór koniguracji z najmniejsza</pre>
  zmniana predkosci
184.
                          delta v = dv final
185.
                          m prop = m p tot
186.
                          date launch final = date0 #optymalna data startu
                          date arrival final = date out final #optymalana data
187.
  konca
188.
                          date_assist_final = date_assist
189.
190.
                 date0 += step
191.
```

```
192.
             return delta v, date launch final, date arrival final,
   date assist final, m prop, plot date, plot mprop, plot dv
193
194.
195.
         def lowthrust(planet, h_LEO, Isp, mass, date_launch, date_arrival):
196.
             # Inklinacja i półos wielka planety
198.
             a, inc = orbital elements.orbitalements(planet.title())
199.
200
             a p = a # polos wielka planety
201.
             i_p = inc # inklinacja planety względem ekliptyki, stopnie
202.
             i E = np.deg2rad(23.5) # inklinacja równika Ziemi względem
   ekliptyki, stopnie
203.
             i LEO = np.deg2rad(28.5) # inklinacja orbity LEO, stopnie
204.
205.
             r_E = 6378.1363 #const.R earth/1000 # Promien rownikowy Ziemi, km
206
207.
             g = const.g0/u.m*u.s*u.s
208.
             pi = np.pi
209.
210.
             T = 0.000145
211.
212.
            r LEO = r E + h LEO/u.km # Promien orbity LEO, km
213.
             r planet = a p # Promien orbity planety, km
214.
215.
             epoch0 = date launch.jyear str
             orb E = Orbit.circular(Earth, h LEO, epoch=epoch0)
216.
217.
             v E1 = orb E.rv()[1] #predkosc na orbicie kolowej
218.
             v LEO = np.linalg.norm(v E1)
219.
             r0, v0, rf, vf, va, vb, rr planet1, rr planet2, times vector =
  transit(date launch, date arrival, 'earth', planet)
221.
             v planet vec = vf / (24*3600) * u.day / u.s
222.
             v planet = np.linalg.norm(v planet vec)
223.
224.
             #Całkowita zmiana inklinacji
225.
             di LEO p = i LEO + i E - i p
226.
227.
             # Obliczanie przyspieszenia
228.
             mass = mass/u.kq
             accel = T/mass
229.
230.
             # Obliczenie kata odchylenia ciagu
231.
             beta o = np.arctan((np.sin(pi*di LEO p/2)))/(v LEO/v planet-
   np.cos(pi*di_LEO_p/2)));
233.
234.
             # Obliczenie całkowitej zmiany predkosci, km/s
```

```
235.
              deltaVtotal = np.sqrt(v_LEO**2+v_planet**2-
   2*v LEO*v planet*np.cos(pi*di LEO p/2))
236.
             deltaV2total = v LEO*np.cos(beta o) -
   (v LEO*np.sin(beta o))/(np.tan(pi*di LEO p/2+beta o))
237.
238.
              # Obliczenie masy materiału pednego, kg
             Isp1 = Isp*1000* u.s / u.km
239.
240.
             mp = mass*(np.exp(deltaVtotal/(Isp1*g))-1)
241.
242.
             # Obliczenie czasu transferu
243.
             time s = mp*Isp1*g/T # Transfer w sekunach
244.
             time m = time s/60 \# Transfer w minutach
245.
             time h = time m/60 \# Transfer w godzinach
246.
             time d = time h/24 \# Transfer w dniach
247.
             time y = time d/365.25 \# Transfer w latach
248.
             t2 s = deltaVtotal/accel
249.
             t2 m = t2 s/60
250.
             t2 h = t2 m/60
251.
             t2 d = t2 h/24
252.
             t2 y = t2 d/365.25
253.
             return mp, t2 d, deltaVtotal, accel
254.
255.
256.
       def planets2plot(planet):
257.
             if planet == 'mercury':
258.
                 pl planet = Mercury
259.
                  color planet = 'sandybrown'
260.
             if planet == 'venus':
261.
                  pl planet = Venus
262.
                  color planet = 'blueviolet'
263.
              if planet == 'earth':
264.
                  pl planet = Earth
265.
                  color planet = 'royalblue'
              if planet == 'mars':
266.
267.
                 pl planet = Mars
268.
                  color planet = 'indianred'
269.
              if planet == 'jupiter':
270.
                  pl planet = Jupiter
271.
                  color_planet = 'coral'
272.
              if planet == 'saturn':
                  pl planet = Saturn
273.
274.
                  color planet = 'springgreen'
275.
              if planet == 'uranus':
276.
                  pl planet = Uranus
277.
                  color planet = 'skyblue'
278.
             if planet == 'neptune':
279.
                 pl planet = Neptune
280.
                 color planet = 'navy'
```

```
281.
282.
             return (pl planet, color planet)
283.
284.
          def mission plot(date_launch, date_arrival, date_assist, planet):
285.
286.
              color planet e = 'royalblue'
287.
288.
              color trans = 'dimgrey'
289.
              color orbit trans = 'orchid'
290.
291.
              if nr in [1,2]:
292.
                  r0, v0, rf, vf, va, vb, rr planet1, rr planet2, times vector =
   transit(date launch, date arrival, 'earth', planet)
293.
294.
                  # Obliczenie orbit transferowych oraz orbit planet
295.
                  ss0 trans = Orbit.from vectors(Sun, r0, va, date launch)
296.
                  ssf trans = Orbit.from vectors(Sun, rf, vb, date arrival)
                  ss e= Orbit.from vectors(Sun, r0, v0, date launch)
297.
298.
                  ss p = Orbit.from vectors(Sun, rf, vf, date arrival)
299.
300.
301.
                 pl planet, color planet = planets2plot(planet)
302.
303.
                 #wykres orbit 2D
304.
                  orb = OrbitPlotter()
305.
                  orb.plot(ss p, label= pl planet, color=color planet)
306.
                  orb.plot(ss e, label= Earth, color=color planet e)
                  orb.plot(ssf trans, label='Orbita transferowa',
   color=color orbit trans)
308.
309.
                  #wykres orbit i trajektorii lotu 3D
                  frame = myplot.OrbitPlotter3D()
310
311.
                  frame.set attractor(Sun)
312.
                  frame.plot trajectory(rr planet1, label=Earth,
   color=color planet e)
313.
                  frame.plot(ss e, label= Earth, color=color planet e)
314.
                  frame.plot(ss p, label= pl planet, color=color planet)
315.
                  frame.plot trajectory(rr planet2, label=pl planet,
  color=color_planet)
                  frame.plot trajectory(ss0 trans.sample(times vector),
   label="Mission trajectory", color=color trans)
317.
                  frame.set view(30 * u.deg, 260 * u.deg, distance=3* u.km)
                  frame.show(title="Mission to Solar System Planet")
318.
319.
320.
              if nr == 3:
321.
                 if as3 == 0:
                      if as2 == 0:
322.
323.
```

```
324.
                          r0, v0, rf, vf, va, vb, rr_planet1, rr_planet2,
   times vector = transit(date launch, date assist[0], 'earth', as1)
                          r02, v02, rf2, vf2, va2, vb2, rr_planet12,
   rr planet22, times vector2 = transit(date assist[0], date arrival, as1,
   planet)
326.
327.
                          ss0 trans = Orbit.from vectors(Sun, r0, va,
   date launch)
328
                          ssf trans = Orbit.from vectors(Sun, rf, vb,
   date assist[0])
                          ss0_trans2 = Orbit.from_vectors(Sun, r02, va2,
329.
   date assist[0])
330.
                          ssf trans2 = Orbit.from vectors(Sun, rf2, vb2,
  date_arrival)
331.
332
                          ss e = Orbit.from vectors(Sun, r0, v0, date launch)
333.
                          ss_p1 = Orbit.from_vectors(Sun, rf, vf,
  date assist[0])
334.
                          ss p2 = Orbit.from vectors(Sun, rf2, vf2,
   date arrival)
335.
336.
                          orb = OrbitPlotter()
337.
                          orb.plot(ss e, label= Earth, color=color planet e)
338.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as1)
                          orb.plot(ss p1, label= p1 planet, color=color planet)
339.
340.
                          pl planet, color planet = planets2plot(planet)
                          orb.plot(ss p2, label= pl planet, color=color planet)
341.
342.
343.
                          frame = myplot.OrbitPlotter3D()
344.
                          frame.set_attractor(Sun)
                          frame.plot trajectory(rr planet1, label=Earth,
   color=color_planet_e)
346.
                          frame.plot(ss_e, label= Earth, color=color_planet_e)
347.
348.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as1)
                          frame.plot(ss p1, label= p1 planet,
  color=color planet)
350.
                          pl_planet, color_planet = planets2plot(planet)
351.
                          frame.plot(ss_p2, label= pl_planet,
  color=color planet)
352.
353.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as1)
354.
                          frame.plot trajectory(rr planet12, label= pl planet,
  color=color planet)
                          #frame.plot_trajectory(ss0_trans.sample(times_vector),
   label="Mission trajectory", color=color trans)
356.
357.
                          pl_planet, color_planet = planets2plot(planet)
```

```
358.
                          frame.plot_trajectory(rr_planet22, label=pl_planet,
   color=color planet)
359
   #frame.plot trajectory(ss0 trans2.sample(times vector2), label="Mission
   trajectory2", color=color trans)
360.
                          frame.set view(30 * u.deg, 260 * u.deg, distance=3 *
   u.km)
361.
                          frame.show(title=" Mission: from Earth to Solar System
  Planet with gravity assist")
362.
363.
                      else:
                          r0, v0, rf, vf, va, vb, rr planet1, rr planet2,
364.
   times_vector = transit(date_launch, date_assist[0], 'earth', as1)
                         r02, v02, rf2, vf2, va2, vb2, rr planet12,
  rr planet22, times vector2 = transit(date assist[0], date assist[1], as1,
   as2)
                          r03, v03, rf3, vf3, va3, vb3, rr planet13,
   rr planet23, times vector3 = transit(date assist[1], date arrival, as2,
   planet)
367.
368.
                          ss0 trans = Orbit.from vectors(Sun, r0, va,
   date launch)
                          ssf trans = Orbit.from vectors(Sun, rf, vb,
   date assist[0])
                          ss0 trans2 = Orbit.from vectors(Sun, r02, va2,
370
   date assist[0])
                          ssf trans2 = Orbit.from vectors(Sun, rf2, vb2,
371.
   date assist[1])
                          ss0 trans3 = Orbit.from vectors(Sun, r03, va3,
  date_assist[1])
                          ssf trans3 = Orbit.from vectors(Sun, rf3, vb3,
373
  date arrival)
374.
375.
                          ss e = Orbit.from vectors(Sun, r0, v0, date launch)
376.
                          ss p1 = Orbit.from vectors(Sun, rf, vf,
  date assist[0])
                          ss p2 = Orbit.from vectors(Sun, rf2, vf2,
  date_assist[1])
                          ss_p3 = Orbit.from_vectors(Sun, rf3, vf3,
378.
  date arrival)
379.
380.
                          orb = OrbitPlotter()
                          orb.plot(ss_e, label= Earth, color=color planet e)
381.
382.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as1)
                          orb.plot(ss p1, label= p1 planet, color=color planet)
383.
384.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as2)
385.
                          orb.plot(ss p2, label= p1 planet, color=color planet)
                          pl_planet, color_planet = planets2plot(planet)
386.
```

```
387.
                          orb.plot(ss_p3, label= pl_planet, color=color_planet)
388.
389.
                          frame = myplot.OrbitPlotter3D()
390.
                          frame.set attractor(Sun)
391.
392.
                          frame.plot trajectory(rr planet1, label=Earth,
  color=color_planet_e)
393.
                          frame.plot(ss e, label= Earth, color=color planet e)
394.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as1)
395
                          frame.plot(ss_p1, label= pl_planet,
  color=color_planet)
396.
397.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as2)
                          frame.plot(ss_p2, label= pl_planet,
  color=color planet)
399.
400
                          pl planet, color planet = planets2plot(planet)
                          frame.plot(ss p3, label= p1 planet,
401.
  color=color planet)
402.
403.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as1)
404
                          frame.plot trajectory(rr planet2, label=pl planet,
   color=color planet)
                          #frame.plot trajectory(ss0 trans.sample(times vector),
   label="Mission trajectory", color=color trans)
406.
407.
                          pl planet, color planet = planets2plot(as2)
                          frame.plot trajectory(rr planet22, label= pl planet,
   color=color planet)
409.
   #frame.plot trajectory(ss0 trans2.sample(times vector2), label="Mission
   trajectory2", color=color trans)
410.
411.
                          pl planet, color planet = planets2plot(planet)
412.
                          frame.plot trajectory(rr planet23, label= pl planet,
   color=color planet)
   #frame.plot trajectory(ss0 trans3.sample(times vector3), label="Mission
   trajectory3", color=color trans)
414.
415.
                          frame.set view(30 * u.deg, 260 * u.deg, distance=3 *
   u.km)
416.
                          frame.show(title=" Mission: from Earth to Solar System
  Planet with gravity assist")
417.
418.
419.
                  else:
```

```
420.
                      r0, v0, rf, vf, va, vb, rr_planet1, rr_planet2,
   times vector = transit(date launch, date assist[0], 'earth', as1)
                     r02, v02, rf2, vf2, va2, vb2, rr planet12, rr planet22,
421.
   times vector2 = transit(date assist[0], date assist[1], as1, as2)
                     r03, v03, rf3, vf3, va3, vb3, rr planet13, rr planet23,
   times_vector3 = transit(date_assist[1], date_assist[2], as2, as3)
                     r04, v04, rf4, vf4, va4, vb4, rr planet14, rr planet24,
   times vector4 = transit(date assist[2], date arrival, as3, planet)
424
425.
                      ss0 trans = Orbit.from vectors(Sun, r0, va, date launch)
                      ssf_trans = Orbit.from_vectors(Sun, rf, vb,
426.
  date assist[0])
                     ss0 trans2 = Orbit.from vectors(Sun, r02, va2,
  date assist[0])
428.
                     ssf trans2 = Orbit.from vectors(Sun, rf2, vb2,
  date assist[1])
429.
                      ss0 trans3 = Orbit.from vectors(Sun, r03, va3,
   date assist[1])
430.
                      ssf trans3 = Orbit.from vectors(Sun, rf3, vb3,
   date assist[2])
                     ss0 trans4 = Orbit.from vectors(Sun, r04, va4,
431.
   date assist[2])
432.
                     ssf_trans4 = Orbit.from_vectors(Sun, rf4, vb4,
   date arrival)
433.
434.
                      ss e = Orbit.from vectors(Sun, r0, v0, date launch)
                      ss p1 = Orbit.from vectors(Sun, rf, vf, date assist[0])
435.
436.
                      ss p2 = Orbit.from vectors(Sun, rf2, vf2, date assist[1])
437.
                      ss p3 = Orbit.from vectors(Sun, rf3, vf3, date assist[2])
438.
                      ss_p4 = Orbit.from_vectors(Sun, rf4, vf4, date_arrival)
439.
440
                      orb = OrbitPlotter()
                      orb.plot(ss e, label= Earth, color=color planet e)
441.
442.
                      pl planet, color planet = planets2plot(as1)
443.
                      orb.plot(ss p1, label= p1 planet, color=color planet)
444.
                      pl planet, color planet = planets2plot(as2)
                     orb.plot(ss p2, label= pl planet, color=color planet)
445.
446.
                      pl planet, color planet = planets2plot(as3)
                      orb.plot(ss_p3, label= pl_planet, color=color_planet)
447.
448.
                      pl planet, color planet = planets2plot(planet)
449.
                      orb.plot(ss p4, label= pl planet, color=color planet)
450.
451.
                      frame = myplot.OrbitPlotter3D()
452.
                      frame.set attractor(Sun)
453.
454.
                      frame.plot trajectory(rr planet1, label=Earth,
  color=color planet e)
455.
                      frame.plot(ss e, label= Earth, color=color planet e)
```

```
456.
                      pl_planet, color_planet = planets2plot(as1)
457.
                      frame.plot(ss p1, label= p1 planet, color=color planet)
458.
459.
460.
                      pl planet, color planet = planets2plot(as2)
461.
                      frame.plot(ss p2, label= pl planet, color=color planet)
462.
463.
                      pl planet, color planet = planets2plot(as3)
464.
                      frame.plot(ss p3, label= p1 planet, color=color planet)
465.
                      pl_planet, color_planet = planets2plot(planet)
466.
467.
                      frame.plot(ss p4, label= p1 planet, color=color planet)
468.
469.
                      pl planet, color planet = planets2plot(as1)
470.
                      frame.plot trajectory(rr planet2, label=pl planet,
   color=color planet)
                      #frame.plot trajectory(ss0 trans.sample(times vector),
   label="Mission trajectory", color=color trans)
472.
                      pl planet, color planet = planets2plot(as2)
473.
474.
                      frame.plot trajectory(rr planet22, label= pl planet,
   color=color planet)
                      #frame.plot_trajectory(ss0_trans2.sample(times_vector2),
   label="Mission trajectory2", color=color trans)
476.
477.
                      pl planet, color planet = planets2plot(as3)
                      frame.plot trajectory(rr planet23, label= pl planet,
478.
   color=color planet)
                      #frame.plot_trajectory(ss0_trans3.sample(times_vector3),
   label="Mission trajectory3", color=color trans)
480.
481.
                      pl planet, color planet = planets2plot(planet)
                      frame.plot_trajectory(rr_planet24, label= pl_planet,
482.
   color=color planet)
483.
                      #frame.plot trajectory(ss0 trans4.sample(times vector4),
   label="Mission trajectory4", color=color trans)
484.
485.
                      frame.set_view(30 * u.deg, 260 * u.deg, distance=3 * u.km)
                      frame.show(title="Mission: from Earth to Solar System
   Planet with gravity assist")
487.
488.
489.
         def opt plot (x, y1, y2):
490.
              trace1 = go.Scatter(
491.
                  x = plot date,
492.
                  y = plot mprop,
493.
                  name='Masa materiału pędnego',
494.
                  line = dict(
```

```
495.
                    color = ('rgb(93,75,144)')
496.
                 )
497.
             )
498.
             trace2 = go.Scatter(
499.
                x = plot date,
500.
                y = plot dv,
501.
                name='Zmiana prędkosci',
502.
                yaxis='y2',
503.
                line = dict(
504.
                    color = ('rgb(110, 164, 193)')
505.
506.
507.
             data =[trace1, trace2]
508.
509.
            layout = go.Layout(
510.
                title='Wykres zmiany prędkosci oraz masy materiału pędnego',
511.
512.
                yaxis=dict(
513.
                    title='M materiału pędnego [kg]'
514.
                 ),
515.
                xaxis=dict(
516.
                    title='Data startu misji'
517.
                ),
518.
                yaxis2=dict(
                    title='Delta V [km/s]',
519.
520.
                     overlaying='y',
521.
                     side='right'
522.
                     )
523.
            fig = go.Figure(data=data, layout=layout)
524.
525.
            plot url = plot(fig, filename='parametry.html')
526.
527.
            return()
528.
529.
        0.00
530.
531.
532.
       print ('='*80)
533.
        print('Analiza misji do planet Układu Słonecznego')
        print ('='*80)
534.
535.
       print()
536.
       nr, m spacecraft, I sp, H, planet, date launch, date arrival, as1,
  as2, as3, transit_min, transit_max = input_data.inputf()
538.
539.
        solar system ephemeris.set("jpl")
540.
```

```
541.
       if nr==1:
542.
             date assist = 0
543.
              mission plot(date launch, date arrival, date assist, planet)
544.
545.
        if nr in [2,3]:
546.
             step1 = 20 * u.day #krok analizy optymalizacyjnej
547.
             step2 = 1 * u.day
548.
549.
             print()
550.
             print('='*80)
551
             print('Wyniki analizy wstepnej')
             print('='*80)
552.
553.
              # analiza wstępna dla kroku 1
             delta_v, date_launch_final, date_arrival_final, date_assist_final,
   m prop, plot date, plot mprop, plot dv = start date optimal(H, date launch,
   date arrival, m spacecraft, I sp, step1)
555
556.
             print('-'*80)
557.
             print('Koniec analizy wstepnej')
             print('Optymalna data startu:', date launch final.iso[0:10])
558.
559.
             print('-'*80)
560.
561.
             print('='*80)
             print('Czy przeprowadzić analizę szczegółową?')
562.
563.
             an = input('Wpisz "tak" lub "nie": ')
564.
             an = str(an)
565.
             check = True
566.
             while check:
567.
                 if an in ['tak','nie']:
568.
                     check = False
569.
                     check2 = True
570.
                      while check2:
571.
                          if an == 'tak':
572.
                              print('='*80)
573.
                              print('Wyniki analizy szczegolowej')
574.
                              print('='*80)
                              date0 prec = date launch final - 20 * u.day
   #zawezenie czasu analizy
576.
                              date1_prec = date_arrival_final + 20 * u.day
577.
                              # analiza szczegolowa
578.
                              delta v, date launch final, date arrival final,
   date assist final, m prop, plot date, plot mprop, plot dv =
   start date optimal(H, date0 prec, date1 prec, m spacecraft, I sp, step2)
579.
580.
                              print()
581.
                              print('Koniec analizy szczegolowej')
                              print('-'*80)
582.
583.
                              check2 = False
```

```
584.
                          else:
585.
                              check2 = False
586.
                  else:
587.
                      print('Wprowadzone słowo jest niepoprawne')
588.
              #prezentacja wynikow
589.
              print()
590.
             print('='*80)
591.
             print('Wyniki analizy optymalizacyjnej')
592.
             print('='*80)
593.
             print()
594.
              print('Optymalna data startu:', date launch final.iso[0:10])
595.
             print('Data dolotu do planety:', date arrival final.iso[0:10])
              print('Czas lotu:', int((date_arrival_final -
596.
   date launch final).jd),'dni')
              print('Wymagana zmiana predkosci: %.3f km/s' % float(delta v /
  u.km * u.s))
598.
             print('Masa zuzytego materialu pednego: %i kg' % int(m prop /
  u.kg))
599.
             print('-'*80)
600.
             opt plot ( plot date, plot mprop, plot dv)
602.
603.
             mission_plot(date_launch_final, date_arrival_final,
   date assist final, planet)
604.
605.
          if nr == 4:
606.
              mp, t2 s, deltaVtotal, accel = lowthrust(planet, H, I sp,
   m spacecraft, date launch, date arrival)
607.
608.
             print()
609.
             print('='*80)
610.
             print('Analiza lotu z małym ciagiem')
611.
             print('='*80)
612.
             print()
             print('Przyspieszenie: %.10f km/s^2' % float(accel))
613.
614.
             print('Całkowita zmiana prędkosci: %f km/s' % float(deltaVtotal))
615.
             print('Masa zuzytego materialu pednego: %f kg' % float(mp))
616.
              print('Czas lotu: %i dni' % int(t2 s))
```

Funkcja orbital_elements.py

```
1. """
2. Created: 2018-02-04
3. Author: Filip Perczyński
4. -----
5. Funkcja wczytująca parametry orbitalne planet ze strony internetowej JPL:
6. http://ssd.jpl.nasa.gov/txt/p elem t1.txt
7. -----
8. """
9. import requests
10. import re
11. import astropy.units as u
12. import numpy as np
14. def orbitalements (planet):
     tle url = "http://ssd.jpl.nasa.gov/txt/p elem t1.txt"
     orb elem = requests.get(tle url).text
     orb file = open('Orbital elements.txt','w')
17.
18.
     orb file.write(orb elem)
19.
     orb file.close()
      orbital elem = open('Orbital elements.txt', 'r').readlines()
21.
22.
    orbital elem = [a for a in orbital elem if a != '\n']
     orbital elem = ''.join(orbital elem)
23.
24.
      lines = orbital elem.split("\n")
25.
26.
      lines = [re.split("\s{2,}", line) for line in lines[12:]]
27.
28.
     for i in range(0, len(lines)-1, 2):
29.
         name = lines[i][0]
30.
         elements = lines[i][1:]
31.
        if name == "EM Bary":
32.
33.
            name = "Earth"
34.
35.
         (semi major axis, eccentricity, inclination, mean longitude,
             longitude_of_periapsis, longitude_of_ascending_node) = elements
37.
38.
         #body = bodies.setdefault(name, {})
39.
         if name == planet:
             body = {"name": name,
40.
                 "semi major axis": float(semi major axis) ,
41.
                 "eccentricity": eccentricity,
42.
                 "inclination": float(inclination),
43.
44.
                 "longitude of periapsis": longitude of periapsis,
```

Funkcja input_data.py

```
1. """
2. Created: 2018-01-05
3. Author: Filip Perczyński
4. ------
5. Funkcja wprowadzania danych wejsciowych:
6. - funkcja mission date() - wprowadzenie daty startu i rozpoczęcia misji
     w formacie [rrrr]-[mm]-[dd], sprawdzenie poprawnosci danych np. formatu,
      liczby dni, miesiecy, lat przestepnych
9. - funkcja planets() - zwraca nazwę planety w formacie odczytywanym przez
  poliastro oraz
     wartosc minimalnej i maksymalnej liczby dni potrzebnych na podroz do
  planety
11. - funkcja inputf() - wprowadzenie danych przez użytkownika oraz sprawdzenie
12. poprawnosci, funkcja zwraca następujące dane:
         - nr - wybór opcji obliczen,
14.
         - m_spacecraft - masa statku kosmicznego,
15.
         - I_sp - impuls wlasciwy,
16.
         - H - wysokosc orbity poczatkowej,
         - planet - wybrana planeta,
17.
18.
         - date launch - data startu,
19.
         - date arrival - data końca misji,
20.
         - transit min - minimalna liczba dni podrozy,
         - transit max - maksymalna liczba dni podrozy,
21.
         - as1, as2, as3 - planety wykorzystywane do asysty grawitacyjnej.
23. -----
24."""
25. import astropy.units as u
26. from astropy import time
28. def mission date():
29. check = True
30. while check:
```

```
31.
           print()
            print('Data w granicach 1900 - 2100 rok')
32.
33.
            date ymd =input(('Rok-Miesiac-Dzien [rrrr]-[mm]-[dd]: '))
34.
35.
           A=[]
36.
           A=date_ymd.split("-")
           if "" in A:
37.
38.
                A.remove("")
39.
            else:
40.
                A = A
41.
42.
            if date ymd.count("-") != 2:
43.
                print()
44.
                print (('Zly format daty'))
45.
            elif len(A) != 3:
46.
                print()
47.
                print (('Zly format daty'))
48.
            else:
49.
                y, m, d = date ymd.split("-")
50.
51.
                if 1899 < int(y) < 2101:
52.
                    if 0 < int(m) < 13:
53.
                        if int(m) in [1, 3, 5, 7, 8, 10, 12]:
54.
                             if 0 < int(d) < 32:
55.
                                 check = False
56.
                             else:
57.
                                 print()
58.
                                 print(('Podany dzien jest bledny'))
                         elif int(m) in [4, 6, 9, 11]:
59.
60.
                             if 0 < int(d) < 31:
                                 check = False
61.
62.
                             else:
63.
                                 print()
64.
                                 print(('Podany dzien jest bledny'))
65.
                        elif int(m) == 2:
                             if (int(y) % \frac{4}{9}) == \frac{0}{1}:
66.
                                 if (int(y) % 100) == 0:
67.
68.
                                     if (int(y) % 400) == 0:
                                          if 0 < int(d) < 30:
69.
70.
                                              check = False
71.
                                         else:
72.
                                              print()
73.
                                              print(('Podany dzien jest bledny'))
74.
                                     else:
75.
                                          if 0 < int(d) < 29:
76.
                                              check = False
77.
                                         else:
78.
                                              print()
```

```
79.
                                            print(('Podany dzien jest bledny'))
80.
                                else:
81.
                                    if 0 < int(d) < 30:
82.
                                        check = False
83.
                                    else:
84.
                                        print()
85.
                                        print(('Podany dzien jest bledny'))
86.
                            else:
87.
                                 if 0 < int(d) < 29:
                                     check = False
88.
89.
                                 else:
90.
                                     print()
91.
                                     print(('Podany dzien jest bledny'))
92.
                    else:
                       print()
93.
                        print(('Podany miesiac jest bledny'))
94.
95.
                else:
96.
                    print()
97.
                    print(('Podany rok jest poza zakresem'))
98.
99.
       date = str(date ymd) + ' 12:00'
100.
              date = time.Time(date, format='iso', scale='utc')
101.
              return (date)
102.
103.
104.
          def planets(planet):
105.
              if planet == 'Merkury':
106.
                  planet = 'mercury'
107.
                  as1 = 0
108.
                  as2 = 0
                 as3 = 0
109.
110.
                  trans min = 100
111.
                 trans_min_as1 = 0
112.
                  trans min as 2 = 0
113.
                  trans min as 3 = 0
114.
                  trans min v = 0
115.
                  trans max = 200
116.
                  trans_max_as1 = 0
117.
                  trans_max_as2 = 0
118.
                  trans \max as3 = 0
119.
                  trans \max v = 0
120.
              if planet == 'Wenus':
121.
                  planet = 'venus'
                  as1 = 0
122.
123.
                  as2 = 0
124.
                  as3 = 0
                  trans min = 50
125.
126.
                  trans_min_as1 = 0
```

```
127.
                  trans_min_as2 = 0
128.
                  trans min as 3 = 0
129.
                  trans \min v = 0
130.
                  trans max = 100
131.
                  trans \max as1 = 0
132.
                  trans \max as2 = 0
133.
                  trans max as3 = 0
134.
                  trans \max v = 0
              if planet == 'Mars':
135.
136.
                  planet = 'mars'
137.
                  as1 = 'venus'
138.
                  as2 = 0
                  as3 = 0
139.
140.
                 trans_min = 100
141.
                  trans min as 1 = 50
142.
                  trans min as 2 = 0
143.
                  trans min as 3 = 0
144.
                  trans min v = 100
145.
                  trans max = 150
146.
                  trans max as1 = 100
147.
                  trans \max as2 = 0
148.
                  trans \max as3 = 0
149.
                  trans max v = 300
150.
              if planet == 'Jowisz':
151.
                  planet = 'jupiter'
                  as1 = 'venus'
152.
153.
                  as2 = 0
154.
                  as3 = 0
155.
                  trans min = 300
156.
                 trans_min_as1 = 50
157.
                  trans min as2 = 200
158.
                  trans min as 3 = 0
159.
                  trans_min_v = 300
160.
                  trans max = 500
161.
                  trans max as1 = 100
162.
                  trans max as2 = 600
163.
                  trans \max as3 = 0
164.
                  trans_max_v = 500
              if planet == 'Saturn':
165.
166.
                  planet = 'saturn'
                  as1 = 'venus'
167.
168.
                  as2 = 'jupiter'
                  as3 = 0
169.
170.
                  trans min = 1000
171.
                  trans_min_as1 = 50
172.
                  trans min as2 = 700
                  trans_min as3 = 700
173.
174.
                  trans_min_v = 1000
```

```
175.
                 trans_max = 2000
176.
                 trans max as1 = 100
177.
                 trans max as2 = 1000
178.
                 trans max as3 = 1000
179.
                 trans max v = 2000
             if planet == 'Uran':
180.
181.
                 planet = 'uranus'
182.
                 as1 = 'venus'
183.
                 as2 = 'jupiter'
                as3 = 'saturn'
184.
                 trans min = 4000
185.
186.
                 trans min as 1 = 50
187.
                 trans min as2 = 2000
188.
                 trans min as3 = 2000
189.
                 trans min v = 3000
190.
                 trans max = 5000
191.
                 trans max as1 = 100
192.
                 trans max as2 = 2500
193.
                 trans max as3 = 2500
                  trans max v = 3500
194.
195.
             if planet == 'Neptun':
196.
                 planet = 'neptune'
197.
                 as1 = 'jupiter'
198.
                 as2 = 'saturn'
                 as3 = 'uranus'
199.
200.
                 trans min = 5000
201.
                 trans min as1 = 1000
202.
                 trans min as2 = 2000
203.
                 trans min as3 = 3000
204.
                 trans_min_v = 3000
205.
                 trans max = 6000
206.
                 trans max as1 = 1500
207.
                 trans max as2 = 2500
208.
                 trans max as3 = 3500
209.
                 trans max v = 3500
210.
             transit min = [trans min, trans min as1, trans min as2,
211.
   trans_min_as3, trans_min_v]* u.day
            transit_max = [trans_max, trans_max_as1, trans_max_as2,
   trans max as3, trans max v]* u.day
             return planet, as1, as2, as3, transit min, transit max
213.
214.
215.
216.
        def inputf():
217.
218.
             print ('Możliwe są dwie rodzaje analiz:')
219.
             print ('1 - trajektoria lotu bezposredniego do wybranej planety na
   podstawie daty startu i ladowania')
```

```
220.
             print ('2 - optymalizacja daty startu i lądowania ze względu na
   koszt transferu dla lotu bezporedniego')
221.
             print ('3 - optymalizacja daty startu i lądowania ze względu na
   koszt transferu dla lotu z wykorzystaniem asysty grawitacyjnej dla
   zewnętrznych planet Układu Słonecznego')
             print ('4 - obliczenia transferu z małym ciągiem')
             opt = input(('Wybierz odpowiedni numer: '))
223.
224.
             nr = int(opt)
225.
             print()
226.
             print('-'*80)
227.
             print (('Wprowadź parametry statku kosmicznego'))
228.
             print('-'*80)
229.
230.
            if nr in [2,3,4]:
231.
                 check = True
232.
                 while check:
233.
                     print()
234.
                     print ('Masa własna statku kosmicznego w granicach 0-150
  000 kg')
235.
                     m spacecraft = int(input(('M [kg]: ')))
236.
237.
                     if 0 < m spacecraft < 100000:</pre>
238.
                         check = False
239.
                      else:
240.
                          print(('Podana masa jest poza zakresem'))
241.
242.
                 check = True
243.
                 while check:
244.
                     print()
                     print ('Impuls własciwy statku kosmicznego w granicach 0-
245.
  150 000 kg')
246.
                     I sp = int(input(('Isp [m/s]: ')))
247.
248.
                     if 0 < I sp < 100000:
249.
                         check = False
250.
                      else:
251.
                         print(('Podany impuls jest poza zakresem'))
252.
253.
                 check = True
254.
                 while check:
255.
                     print()
256.
                     print('Wysokosc poczatkowej orbity kolowej w granicach 100
  - 10 000 km')
257.
                     H = int(input(('H [km]: ')))
258.
259.
                     if 100 < H < 10000:
260.
                         check = False
261.
                      else:
```

```
262.
                          print(('Podana wysokosc jest poza zakresem'))
263.
264.
             check = True
265.
              while check:
266.
                  print()
267.
                  print(('Wybierz cel misji - jedna z planet Ukladu
   Slonecznego'))
                  print(('Merkury, Wenus, Mars, Jowisz, Saturn, Uran, Neptun'))
                  planet = input(('Cel: '))
269
270.
271.
                 if planet in ['Merkury', 'Wenus', 'Mars', 'Jowisz', 'Saturn',
   'Uran', 'Neptun']:
272.
                      check = False
273.
                     planet, as1, as2, as3, transit min, transit max =
   planets(planet)
                     if nr == 3:
274.
275.
                          print()
276.
                          if as2 == 0:
277
                              print('Lot z wykorzystaniem asysyty
   grawitacyjnej:', as1.title())
278.
                          elif as3 ==0:
279.
                              print('Lot z wykorzystaniem asysyty
   grawitacyjnej:', as1.title(), 'i', as2.title())
280.
                          else:
                              print('Lot z wykorzystaniem asysyty
281.
   grawitacyjnej:', as1.title(), ',', as2.title(), 'i', as3.title())
282.
283.
                  else:
284.
                      print(('Podana planeta jest bledna'))
285.
286.
              print()
287.
              print(('Wprowadź datę startu misji'))
288.
              date launch = mission_date()
289.
              print()
290.
              print(('Wprowadź datę zakończenia misji'))
291.
              date arrival = mission date()
292.
293.
        # Parametry niewykorzystywane w analize 1
294.
             if nr == 1:
295.
                  m \text{ spacecraft} = 0
                  H = 0
296.
297.
                  I sp = 0
298.
          # nadanie wprowadzonym parametrom jednostek
299.
              m spacecraft = m spacecraft * u.kg
300.
              H = H * u.km
301.
             I_sp = I_sp/1000 * u.km / u.s
302.
              date launch = time.Time(date launch.jd, format='jd', scale='utc')
```

Funkcja myplot.py

```
1. """
2. Created on Sun Jan 7 16:48:00 2018
4.
5. """ Plotting utilities.
6. """
7. import os.path
8. from itertools import cycle
10. import numpy as np
11.
12. from typing import List, Tuple
13. import plotly.colors
14. from plotly.offline import plot
15.
16. from plotly.graph objs import Scatter3d, Surface, Layout
18. from astropy import units as u
19.
20. from poliastro.util import norm
21. from poliastro.twobody.orbit import Orbit
22.
23.BODY COLORS = {
24. "Sun": "#ffcc00",
      "Earth": "#204a87",
26.
      "Jupiter": "#ba3821",
27.}
28.
29.
30.
32. def plot3d(orbit, *, label=None, color=None):
     frame = OrbitPlotter3D()
33.
34.
     frame.plot(orbit, label=label, color=color)
35.
     frame.show()
36.
37.
     return frame
38.
39.def generate label(orbit, label):
```

```
40.
       orbit.epoch.out_subfmt = 'date_hm'
41.
       label = '{}'.format(orbit.epoch.iso)
       if label:
42.
          label += ' ({})'.format(label)
43.
44.
45.
     return label
46.
47.
48. def _generate_sphere(radius, center, num=20):
     u1 = np.linspace(0, 2 * np.pi, num)
50.
      v1 = u1.copy()
51.
      uu, vv = np.meshgrid(u1, v1)
52.
53.
       x_center, y_center, z_center = center
54.
55.
     xx = x_center + radius * np.cos(uu) * np.sin(vv)
56.
     yy = y_center + radius * np.sin(uu) * np.sin(vv)
57.
       zz = z center + radius * np.cos(vv)
58.
59.
     return xx, yy, zz
60.
61.
62.def _plot_sphere(radius, color, name, center=[0, 0, 0] * u.km):
       xx, yy, zz = _generate_sphere(radius, center)
64.
     sphere = Surface(
65.
          x=xx.to(u.km).value, y=yy.to(u.km).value, z=zz.to(u.km).value,
66.
          name=name,
          colorscale=[[0, color], [1, color]],
           cauto=False, cmin=1, cmax=1, showscale=False, # Boilerplate
69.
     )
70.
     return sphere
71.
72.
73.
74.
75. class OrbitPlotter3D:
     """OrbitPlotter3D class.
       0.00
77.
     def __init__(self):
78.
79.
           self. layout = Layout(
80.
              autosize=True,
81.
               scene=dict(
82.
                   xaxis=dict(
83.
                       title="x (km)",
84.
                   ),
85.
                   yaxis=dict(
86.
                      title="y (km)",
87.
                   ),
```

```
88.
                   zaxis=dict(
89.
                       title="z (km)",
90.
                    aspectmode="data", # Important!
91.
92.
               ),
93.
           self._data = [] # type: List[dict]
95.
96.
           # TODO: Refactor?
97.
           self. attractor = None
98.
           self._attractor_data = {} # type: dict
           self. attractor radius = np.inf * u.km
99.
100.
101.
                  self._color_cycle = cycle(plotly.colors.DEFAULT_PLOTLY_COLORS)
102.
103.
              @property
104.
              def figure(self):
105.
                 return dict (
106.
                      data=self. data + [self. attractor data],
                      layout=self. layout,
107.
108.
109.
110.
              def _redraw_attractor(self, min_radius=0 * u.km):
111.
                  # Select a sensible value for the radius: realistic for low
  orbits,
112.
                  # visible for high and very high orbits
113.
                  radius = max(self. attractor.R.to(u.km), min radius.to(u.km))
114.
115.
                  # If the resulting radius is smaller than the current one,
  redraw it
116.
                  if radius < self. attractor radius:</pre>
                      sphere = _plot_sphere(
117.
                          radius, BODY_COLORS.get(self._attractor.name,
118.
   "#999999"), self. attractor.name)
119.
120.
                      # Overwrite stored properties
121.
                      self. attractor radius = radius
122.
                      self. attractor data = sphere
123.
124.
              def plot trajectory(self, trajectory, label, color, dashed):
125.
                  trace = Scatter3d(
                      x=trajectory.x.to(u.km).value,
   y=trajectory.y.to(u.km).value, z=trajectory.z.to(u.km).value,
127.
                      name=label,
128.
                      line=dict(
129.
                          color=color,
130.
                          width=5,
131.
                          dash='dash' if dashed else 'solid',
```

```
132.
                      ),
133.
                      mode="lines", # Boilerplate
134.
135.
                  self. data.append(trace)
136.
137.
             def set attractor(self, attractor):
                 """Sets plotting attractor.
138.
139.
                 Parameters
                 _____
140.
141.
                 attractor : ~poliastro.bodies.Body
142.
                     Central body.
143.
                  if self. attractor is None:
144.
145.
                     self._attractor = attractor
146.
147.
                  elif attractor is not self. attractor:
                      raise NotImplementedError("Attractor has already been set
   to {}.".format(self. attractor.name))
149.
              @u.quantity_input(elev=u.rad, azim=u.rad)
150.
151.
              def set view(self, elev, azim, distance=5):
152.
                  x = distance * np.cos(elev) * np.cos(azim)
153.
                  y = distance * np.cos(elev) * np.sin(azim)
154.
                 z = distance * np.sin(elev)
155.
156.
                  self. layout.update({
157.
                      "scene": {
158.
                          "camera": {
159.
                             "eye": {
                                  "x": x.to(u.km).value, "y": y.to(u.km).value,
160.
   "z": z.to(u.km).value
161.
162.
                         }
163.
164.
                  })
165.
166.
              def plot(self, orbit, *, label=None, color=None):
                  """Plots state and osculating orbit in their plane.
167.
                  11 11 11
168.
169.
                  if color is None:
170.
                      color = next(self. color cycle)
171.
172.
                  self.set attractor(orbit.attractor)
173.
                  self._redraw_attractor(orbit.r_p * 0.15) # Arbitrary
  threshold
175.
176.
                  label = _generate_label(orbit, label)
```

```
177.
                 trajectory = orbit.sample()
178.
179.
                 self. plot trajectory(trajectory, label, color, True)
180.
181.
                 # Plot sphere in the position of the body
                  radius = min(self. attractor radius * 0.5, (norm(orbit.r) -
182.
   orbit.attractor.R) * 0.3) # Arbitrary thresholds
183.
                  sphere = plot sphere(
184
                     radius, color, label, center=orbit.r)
185.
186.
                  self._data.append(sphere)
187.
             def plot trajectory(self, trajectory, *, label=None, color=None):
188.
189.
                  """Plots a precomputed trajectory.
                 An attractor must be set first.
190.
191.
                 Parameters
                 _____
192.
193.
                 trajectory : ~astropy.coordinates.CartesianRepresentation
194.
                     Trajectory to plot.
195.
196.
                 if self. attractor is None:
197.
                     raise ValueError ("An attractor must be set up first,
  please use "
198.
                                       "set attractor(Major Body).")
199.
                  else:
200.
                      self._redraw_attractor(trajectory.norm().min() * 0.15) #
   Arbitrary threshold
201.
202.
                  self. plot trajectory(trajectory, str(label), color, False)
203.
204.
             def prepare plot(self, **layout kwargs):
205.
                  # If there are no orbits, draw only the attractor
206.
                  if not self._data:
207.
                      self. redraw attractor()
208.
209.
                 if layout kwargs:
                      self._layout.update(layout kwargs)
210.
211.
212.
             def show(self, **layout kwargs):
213.
                 self. prepare plot(**layout kwargs)
214.
215.
                 plot(self.figure)
216.
217.
             def savefig(self, filename, **layout kwargs):
218.
                  self._prepare_plot(**layout_kwargs)
219.
220.
                 basename, ext = os.path.splitext(filename)
221.
                  export(
```

```
222. self.figure,
223. image=ext[1:], image_filename=basename,
224. show_link=False, # Boilerplate
225. )
```